

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԻԴԻՏՈՐՆԵՐԻ ԵՎ
ՓՈՐՁԱԳԵՏ ՀԱՇՎԱՊԱՀՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏ»
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ**

24 մայիսի, 2025 թ.

N 4

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

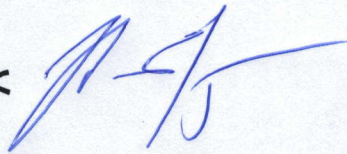
**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԻԴԻՏՈՐՆԵՐԻ և ՓՈՐՁԱԳԵՏ ՀԱՇՎԱՊԱՀՆԵՐԻ
ՊԱԼԱՏ» ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ 2024 ԹՎԱԿԱՆԻ ՏԱՐԵԿԱՆ
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հիմք ընդունելով «Հայաստանի աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների պալատ» հասարակական կազմակերպության (այսուհետ՝ Պալատ) կանոնադրության 13.11.6 կետը՝ Ժողովը որոշում է.

1. Հաստատել «Հայաստանի աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների պալատ» հասարակական կազմակերպության 2024 թվականի տարեկան գործունեության հաշվետվությունը, որն ընդհանուր ժողովի հաստատմանն է ներկայացվում վերստուգիչ հանձնաժողովի եզրակացության հետ միասին՝ համաձայն հավելվածի:

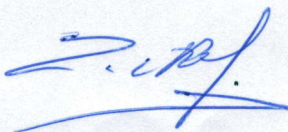
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Պալատի պաշտոնական կայքում հրապարակման պահից:

ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

ԹԱԹՈՒԼ ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ

ԺՈՂՈՎԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ

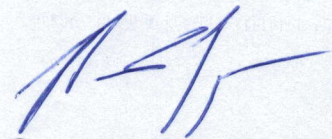
ՀԱՅԿ ՄՆԱՑԱԿԱՆՅԱՆ

Հավելված

«Հայաստանի աուդիտորների և
փորձագետ հաշվապահների
պալատ» հասարակական
կազմակերպության 2025թ.
մայիսի 24-ի ընդհանուր ժողովի
N 4 որոշման

Հաստատում եմ

«Հայաստանի աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների
պալատ» հասարակական կազմակերպության նախագահ

Թաթուլ Մոկրտչյան

12 մայիսի, 2025թ.

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՌԻԴԻՏՈՐՆԵՐԻ ԵՎ
ՓՈՐՁԱԳԵՏ ՀԱՇՎԱՊԱՀՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏ»
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ**

**2024 ԹՎԱԿԱՆԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ**

Բովանդակություն

1. Ընդհանուր դրույթներ	4
2. Պալատի ստեղծում, հիմնական գործառույթներ, անդամակցություն, հավատարմագրում	4
3. «Հանրային վերահսկողության խորհուրդ - Մասնագիտացված կառույց» մոդել	5
4. Անդամակցություն և ռեեստրի վարում	6
5. Որակավորման համակարգ և կրթություն	7
6. Շարունակական մասնագիտական զարգացում	9
7. Մասնագիտական ծառայությունների որակի արտաքին գնահատում	10
8. Պալատի խորհուրդ, հանձնաժողովներ, աշխատակազմ	11
9. Պալատի զարգացման և իրավական ակտերի պահանջների պահպանման հետ կապված այլ միջոցառումներ	13
10. Միջազգային համագործակցություն և կապեր	14
11. Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության ոլորտներում առկա հիմնախնդիրների բացահայտում և դրանց լուծման վերաբերյալ առաջարկություններ	17
Հավելվածներ	20

1. Ընդհանուր դրույթներ

«Հայաստանի աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների պալատ» հասարակական կազմակերպության (այսուհետ՝ Պալատ) 2024 թվականի տարեկան գործունեության հաշվետվությունը (այսուհետ՝ Հաշվետվություն) կազմվել է՝ ի կատարումն «Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման և հանրային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերի և Պալատի կանոնադրության 8.1.8 և 13.11.6 կետերի:

Հաշվետվության կազմման համար հիմք է հանդիսացել Պալատի խորհրդի կողմից 2023թ. դեկտեմբերի 14-ի N 30-Լ որոշմամբ հաստատված Պալատի 2024 թվականի տարեկան գործունեության ծրագիրը (այսուհետ՝ Գործունեության ծրագիր):

2. Պալատի ստեղծում, հիմնական գործառույթներ, անդամակցություն, հավատարմագրում

Պալատը ստեղծվել է 1997թ.-ին:

2005թ.-ից Պալատը հանդիսանում է Հաշվապահների միջազգային դաշնության (այսուհետ՝ ՀՄԴ) թղթակից անդամ, իրականացնում է ՀՄԴ կրթական միջազգային ստանդարտներին (այսուհետ՝ ԿՄՍ) համապատասխան աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների որակավորման գործընթաց, սահմանում և վերահսկում է իր անդամների շարունակական մասնագիտական զարգացման պահանջները, իրականացնում է իր անդամ աուդիտորական կազմակերպությունների և աուդիտորների կողմից մատուցվող աուդիտորական ծառայությունների որակի հսկողության պահանջների պահպանման արտաքին գնահատում, ինչպես նաև վարում է անդամ հանդիսացող աուդիտորների, փորձագետ հաշվապահների և աուդիտորական կազմակերպությունների ռեեստրը:

2020թ.-ին Պալատը հավատարմագրվել է որպես մասնագիտացված կառույց և Պալատին պատվիրակվել են ՀՀ-ում հաշվապահական հաշվառման ու աուդիտորական գործունեության ոլորտներում պետական կարգավորման որոշ գործառույթներ:

2021թ.-ին Պալատի և ԱՊՀ երկրների մասնագիտացված կառույցների մասնակցությամբ ստեղծվեց Հաշվապահների և աուդիտորների Եվրասիական խումբը, ինչպես նաև Պալատի և ԵԱՏՄ երկրների մասնագիտացված կառույցների մասնակցությամբ՝ Եվրասիական տնտեսական միության աուդիտորների Խորհրդատվական մարմինը (հավելված 1):

2021թ.-ին ձևավորվել (ընտրվել) են Պալատի կառավարման մարմինները՝ Պալատի նախագահ, Պալատի խորհուրդ՝ 15 անդամից բաղկացած, 6 մասնագիտական և հատուկ հանձնաժողովներ, վերստուգիչ հանձնաժողով, գործադիր տնօրեն և աշխատակազմ:

30.04.2025թ. դրությամբ Պալատին անդամակցում են 576 անդամ, այդ թվում՝ 227 աուդիտոր, 319 փորձագետ հաշվապահ և 30 աուդիտորական կազմակերպություն (հավելված 2):

Պալատի առաքելությունն է խրախուսել Հայաստանում գործող կազմակերպությունների ֆինանսական տեղեկատվության վստահելիությունը օգտագործողների, այդ թվում՝ նաև ներդրողների մոտ: Առաքելությունն իրագործելու նպատակով Պալատը ձգտում է կատարելագործել ՀՀ-ում գործող հաշվապահների և աուդիտորների մասնագիտական կարողությունները՝ որակավորման, շարունակական կրթության, համապարփակ մասնագիտական օժանդակության և որակի հսկողության, ինչպես նաև հաշվապահության և աուդիտի պատվիրատուների հետ մշտական փոխադարձ կապի միջոցով:

Պալատն իրականացնում է ՀՄԴ ԿՄՍ-ներին համապատասխան պրոֆեսիոնալ հաշվապահի և աուդիտորի որակավորում շնորհող կրթական ծրագիր:

2024թ. դեկտեմբերին Պալատը ձեռք է բերել 555 քմ ընդհանուր մակերեսով գրասենյակային տարածք Երևան, Մոնթե Մելքոնյան 46/2 հասցեում, որն իր կառուցվածքով և ֆունկցիոնալությամբ լիովին համապատասխանում է Պալատի պահանջներին՝ նպատակ ունենալով ապահովել Պալատի բնականոն գործունեության շարունակականությունը:

3. «Հանրային վերահսկողության խորհուրդ - Մասնագիտացված կառույց» մոդել

Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության ոլորտների կարգավորման արդյունավետ համակարգ ձևավորելու նպատակով 2019թ. դեկտեմբերին տեղի ունեցած օրենսդրական փոփոխությունների արդյունքում 2020թ. հունվարի 1-ից հաշվապահական հաշվառման ու աուդիտորական գործունեության ոլորտներում ներդրվեց նոր՝ «Հանրային վերահսկողության խորհուրդ - Մասնագիտացված կառույց» մոդելը: Այն, ըստ էության, նախատեսում է ոլորտների պետական կարգավորման որոշ գործառույթներ պատվիրակել մասնագիտացված կառույցներին (հավելված 3), իսկ այդ գործառույթների պատշաճ կատարման նկատմամբ հսկողության իրականացումը վերապահել ՀՀ ֆինանսների նախարարությանը կից գործող Հանրային վերահսկողության խորհրդին (այսուհետ՝ ՀՎԽ):

Մասնագիտացված կառույցի հավատարմագրումն աուդիտորի վարքագծին ներկայացվող միջազգային չափանիշներին համապատասխանող վարքագծի նորմեր ընդունած հասարակական կազմակերպությանը ՀՀ օրենսդրությամբ ներկայացվող պահանջներին համապատասխանության ճանաչումն է պետության կողմից, որի արդյունքում տրվում է պետական հավատարմագրման վկայական: Հավատարմագրման համար մասնագիտացված կառույցը պետք է ունենա առնվազն

100 ֆիզիկական անձ և 10 իրավաբանական անձ հանդիսացող անդամ, ինչպես նաև ՀՄԴ-ի ԿՄՍ-ներին համապատասխանող որակավորման համակարգ:

Ներկայումս ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից հավատարմագրված միակ մասնագիտացված կառույցը «Հայաստանի աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների պալատ» ՀԿ-ն է:

4. Անդամակցություն և ռեեստրի վարում

Մասնագիտացված կառույցի անդամ կարող են լինել միայն.

- աուդիտորական կազմակերպությունները, և
- այն ֆիզիկական անձինք, ովքեր ունեն Մասնագիտացված կառույցի աուդիտորի կամ փորձագետ հաշվապահի որակավորում:

Պալատին (Մասնագիտացված կառույցին) անդամակցումը կատարվում է «Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման և հանրային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի, Պալատի կանոնադրության և Պալատի անդամակցության կարգի պահանջներին համապատասխան:

Օրենսդրական կարգավորումներով սահմանվեց, որ անցումային շրջանում, սահմանափակ ժամկետով Մասնագիտացված կառույցին կարող են անդամակցել նաև Մասնագիտացված կառույցի աուդիտորի կամ փորձագետ հաշվապահի որակավորում չունեցող այն անձինք, ովքեր ունեն ՀՀ ֆինանսների նախարարության և ԿԲ-ի աուդիտորի կամ գլխավոր հաշվապահի որակավորում:

2024թ.-ին նման կարգով Պալատին անդամակցել է 7 փորձագետ հաշվապահ:

Հարկ է նշել, որ միայն Մասնագիտացված կառույցի անդամ հանդիսացող աուդիտորական կազմակերպությունները կարող են մատուցել աուդիտորական ծառայություններ, և միայն Մասնագիտացված կառույցի անդամ աուդիտորները կարող են բավարարել «Աուդիտորական գործունեության մասին» և «Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման և հանրային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքներով սահմանված «աուդիտոր» հասկացությանը, ինչպես նաև միայն Մասնագիտացված կառույցի անդամ աուդիտորները և փորձագետ հաշվապահները կարող են հանրային հետաքրքրություն ներկայացնող (այսուհետ՝ ՀՀՆ), խոշոր ու միջին կազմակերպություններում աշխատել որպես գլխավոր հաշվապահ:

Պալատն իրականացնում է էլեկտրոնային եղանակով Պալատի անդամների ռեեստրի վարում և ռեեստրում ներառված՝ Պալատի կողմից սահմանված տեղեկատվության՝ հանրությանը հասանելիության ապահովում: Ռեեստրում կատարվող փոփոխությունները և թարմացումները սահմանված ժամկետներում ներկայացվում են ՀՎԽ-ին: ՀՎԽ-ն էլ պարբերաբար իրականացնում է Պալատի ռեեստրի մշտադիտարկում:

01.01.2024թ.-ին Պալատի անդամների ընդհանուր թիվը կազմել է 515, 31.12.2024թ.-ին՝ 561: 2024թ.-ին Պալատի ֆիզիկական անձ անդամների թիվը ավելացել է 85-ով, իսկ աուդիտորական կազմակերպություններինը՝ 3-ով (հավելված 2):

2024թ.-ին դադարեցվել է 42 անձանց (15 աուդիտոր, 22 փորձագետ հաշվապահ և 5 աուդիտորական կազմակերպություն) անդամակցությունը Պալատին (հավելված 2), այդ թվում՝

- օրենքի ուժով դադարեցվել է ՀՀ ՖՆ որակավորման հիման վրա, պարզեցված կարգով, Պալատին անդամակցած և Պալատի որակավորում ունեցողի պահանջները չբավարարող 12 փորձագետ հաշվապահների անդամակցությունը,
- պլանային արտաքին գնահատման արդյունքում դադարեցվել է 2 աուդիտորական կազմակերպության և 2 աուդիտորների անդամակցությունը, սակայն մեկ կազմակերպության և մեկ աուդիտորի անդամակցության դադարեցումը չեղարկվել է հայցի ապահովման միջոց ձեռնարկելու միջնորդության կիրառման գործողության ընթացքում,
- համապատասխանության գնահատման արդյունքում դադարեցվել է 2 աուդիտորական կազմակերպությունների անդամակցությունը,
- սեփական դիմումի համաձայն՝ 21 անձանց (12 աուդիտոր, 7 փորձագետ հաշվապահ և 2 աուդիտորական կազմակերպություն) անդամակցությունը,
- ՇՄԶ պահանջների չպահպանման համար՝ 5 անձանց (2 աուդիտոր և 3 փորձագետ հաշվապահ) անդամակցությունը:

2025թ.-ին (առ 30.04.2025թ.) դադարեցվել է 12 անձանց (4 աուդիտոր և 8 փորձագետ հաշվապահ) անդամակցությունը Պալատին (հավելված 2), այդ թվում՝

- օրենքի ուժով դադարեցվել է ՀՀ ՖՆ որակավորման հիման վրա, պարզեցված կարգով, Պալատին անդամակցած և Պալատի որակավորում ունեցողի պահանջները չբավարարող 7 փորձագետ հաշվապահի անդամակցությունը,
- սեփական դիմումի համաձայն՝ 5 անձանց (4 աուդիտոր, 1 փորձագետ հաշվապահ) անդամակցությունը:

5. Որակավորման համակարգ և կրթություն

Պալատն իրականացնում է պրոֆեսիոնալ հաշվապահի և աուդիտորի որակավորում շնորհող կրթական ծրագիր, որը ներառում է համապատասխան դասընթացների իրականացում և քննությունների անցկացում՝ տարեկան նվազագույնը երկու քննաշրջանով:

Ինչպես նշվեց, հավատարմագրված մասնագիտացված կառույցը պետք է ունենա ՀՄԴ ԿՄՍ-ներին համապատասխանող որակավորման համակարգ, իսկ ԿՄՍ-ները սահմանում են որակավորման քննական առարկաների, կրթական ծրագրերի, որակավորում շնորհելու չափանիշներ և նվազագույն պահանջներ: Պալատի կողմից տրվող աուդիտորի և փորձագետ հաշվապահի որակավորումը բավարարում է ԿՄՍ-ների պահանջներին, ինչը հավաստվել է ՀՄԴ-ի կողմից և ՀՀ ֆինանսների նախարարության հավատարմագրմամբ:

Պալատի աուդիտորի և/կամ փորձագետ հաշվապահի որակավորում ստանալու համար ֆիզիկական անձինք պետք է հաջողությամբ հանձնեն որակավորման քննությունները, ունենան բարձրագույն կրթություն և անհրաժեշտ մասնագիտական աշխատանքային փորձ: Որակավորումները տրվում են անժամկետ:

Պալատի որակավորման համակարգը հիմնված է Մեծ Բրիտանիայի և Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ Թագավորության Որակավորված երդվյալ հաշվապահների ասոցիացիայի (այսուհետ՝ ACCA) որակավորման համակարգի վրա: Աուդիտորի որակավորման քննությունների ծրագիրը բաղկացած է 7 առարկաներից, իսկ փորձագետ հաշվապահինը՝ 6 առարկաներից (հավելված 4):

2024թ.-ին ավարտվել են Որակավորման ծրագրի 5 առարկաների դասագրքերի վերանայման և խմբագրման աշխատանքները: Մինչ այդ համաշխարհային բանկի (այսուհետ՝ ՀԲ) STAREP ծրագրի ֆինանսական աջակցությամբ և BPP Learning Media Ltd-ի տրված լիցենզիոն իրավունքի հիման վրա իրականացվել է Որակավորման ծրագրի 5 առարկաների դասագրքերի թարգմանությունը:

Աշխատանքներ են իրականացվել քննությունների կազմակերպման, քննաթերթերի, շտեմարանների, դասախոսական անձնակազմի, լսարանային տեխնիկական պայմանների բարելավման ուղղությամբ:

ACCA տրամադրել է Պալատի որակավորում ունեցող անձանց 8 առարկաների քննություններից ազատումներ՝ 2022-2026թթ համար:

2024թ.-ին Պալատի խորհուրդը հաստատել է մի շարք իրավական ակտեր, որոնք վերաբերում են Որակավորման համակարգին, այդ թվում՝ Պալատի աուդիտորի և փորձագետ հաշվապահի որակավորման քննությունների նոր ծրագիրը (այդ թվում՝ քննական առարկաների կազմը) և որակավորման քննությունների անցկացման նոր կարգը, ինչպես նաև Պալատի աուդիտորի և փորձագետ հաշվապահի որակավորման քննություններից ազատման կարգի փոփոխությունները և լրացումները:

2024թ.-ին իրականացված որակավորման քննական առարկաների դասընթացներին մասնակցել են ընդամենը 903 անձ (այդ թվում Արցախի Հանրապետությունից բռնի տեղահանված 109 անձ) և որակավորման քննություններին մասնակցել են 1226 անձ: (հավելված 5):

2025թ. հունվարյան քննաշրջանի որակավորման քննություններին մասնակցել են 817 անձ:

2024թ.-ին իրականացվել են.

- Պալատի աուդիտորի կամ փորձագետ հաշվապահի որակավորում տալու համար դիմած 106 անձանց՝ սահմանված պահանջներին համապատասխանության ուսումնասիրություն և 99-ին որակավորում տալու, իսկ 7-ին՝ չտալու վերաբերյալ որոշումներ, ինչպես նաև Պարզեցված կարգով Պալատի աուդիտորի կամ փորձագետ հաշվապահի որակավորում տալու համար դիմած 11 անձանց՝ սահմանված պահանջներին համապատասխանության ուսումնասիրություն և որակավորում տալու վերաբերյալ որոշումներ,
- Որակավորման քննություններից ազատումների համար դիմած 101 անձանց՝ սահմանված պահանջներին համապատասխանության ուսումնասիրություն և 94-ին քննություններից ազատելու, իսկ 7-ին՝ մերժելու վերաբերյալ որոշումներ:

Պալատը, որակավորում շնորհող կրթական ծրագրից և շարունակական մասնագիտական զարգացման դասընթացներից բացի, իրականացնում է 50 ժամ տևողությամբ «Հաշվապահական հաշվառում և հարկային օրենսդրություն» թեմայով դասընթաց՝ սկսնակ և գործող հաշվապահների համար: 2024թ.-ին իրականացվել է այդպիսի 2 դասընթաց, որին մասնակցել է 11 անձ, այդ թվում՝ 2-ը Արցախի Հանրապետությունից բռնի տեղահանված:

6. Շարունակական մասնագիտական զարգացում

Պալատի ֆիզիկական անձ անդամների շարունակական մասնագիտական զարգացման (այսուհետ՝ ՇՄԶ) պահանջը սահմանված է «Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման և հանրային վերահսկողության մասին», «Աուդիտորական գործունեության մասին» և «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքներով: Այն հանդիսանում է նաև ԿՄՍ-ների և Պալատի կողմից ստանձնված ՀՄԴ անդամակցության պարտադիր պահանջ:

Պալատի որակավորումը տրվում է անժամկետ: ՇՄԶ-ի նպատակն է տնտեսության տարբեր բնագավառներում Պալատի անդամից պահանջվող մասնագիտական աշխատանքի բարձր ստանդարտների ապահովման համար անհրաժեշտ գիտելիքների պարբերաբար նորացումը: Այն հնարավորություն կտա հանրությանը տրամադրել բավարար երաշխիքներ, որ Պալատի անդամը տիրապետում է հաշվապահական հաշվառման, հարկային, ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման, աուդիտի և մասնագիտությանն առնչվող ոլորտների վերաբերյալ մասնագիտական արդի գիտելիքներին:

Պալատի անդամ աուդիտորները և փորձագետ հաշվապահները պարտավոր են Պալատի անդամ դառնալու տարվան հաջորդող տարվանից սկսած անցնել ՇՄՁ: ՇՄՁ տևողությունը յուրաքանչյուր օրացուցային տարվա համար չպետք է պակաս լինի 20 ժամից, իսկ յուրաքանչյուր երկու հաջորդական տարիների համար չպետք է պակաս լինի 80 ժամից: ՇՄՁ պահանջների չպահպանման դեպքում, համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ԿՄՍ-ների կարգավորումների, շնորհված որակավորումները չեղարկվում են:

Պալատի ֆիզիկական անձ անդամների շարունակական մասնագիտական զարգացմանը ներկայացվող պահանջների պահպանումը Պալատի առաջնահերթություններից է: Պալատն իրականացնում է աշխատանքներ՝ Պալատի անդամների ՇՄՁ կարիքները բավարարելու համար:

ՇՄՁ-ի հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են Պալատի աուդիտոր և փորձագետ հաշվապահ անդամների ՇՄՁ կարգով, որը գործում է 2022թ. հունվարի 1-ից:

2024թ.-ին ՇՄՁ միջոցառում ճանաչելու սահմանված պահանջներին համապատասխանության ուսումնասիրություն վերաբերյալ ուսումնասիրվել է այլ կազմակերպությունների կողմից ներկայացված 143 հայտ, որից մերժվել է 1 հայտ:

2024թ. կազմակերպվել են 53 ՇՄՁ միջոցառումներ, 114 ժամ ընդհանուր տևողությամբ, որոնց մասնակիցների թիվը ընդհանուր 4843 է: 2024թ.-ին Արցախի Հանրապետությունից բռնի տեղահանված անձինք մասնակցել են 36 ՇՄՁ դասընթացի:

2024թ. մասամբ ֆինանսավորվել է Պալատի անդամների ՇՄՁ միջոցառումներին մասնակցությունը: Մասնավորապես՝ Պալատի անդամները 40 ժամ ընդհանուր տևողությամբ 240,000 դրամ կազմող գումարով ՇՄՁ դասընթացների համար վճարել են 120,000 դրամ, իսկ 20 ժամ ընդհանուր տևողությամբ 120,000 դրամ կազմող գումարով ՇՄՁ դասընթացների համար վճարել են 72,000 դրամ:

7. Մասնագիտական ծառայությունների որակի արտաքին գնահատում

Պալատին, որպես հավատարմագրված կառույցի, պատվիրակվել են ՀՀ-ում հաշվապահական հաշվառման ու աուդիտորական գործունեության ոլորտներում պետական կարգավորման գործառույթներ, այդ թվում՝ աուդիտորական կազմակերպությունների և աուդիտորների կողմից մատուցվող աուդիտորական ծառայության որակի հսկողության, ինչպես նաև փորձագետ հաշվապահների և աուդիտորական կազմակերպությունում չաշխատող աուդիտորների նկատմամբ ներկայացվող պահանջների պահպանման արտաքին գնահատում (այսուհետ՝ Արտաքին գնահատում):

2022թ. հոկտեմբերին ՀՀ ֆինանսների նախարարի հրամանով հաստատվեց Աուդիտորական ծառայությունների որակի հսկողության պահանջների պահպանման արտաքին գնահատման ընթացակարգերը և 2023թ. դեկտեմբերին Պալատի խորհուրդը հաստատեց Պալատի անդամների նկատմամբ կարգապահական պատասխանատվության միջոցների կիրառման կարգը:

2023թ.-ին 5 աուդիտորական կազմակերպությունում իրականացվել է պլանային արտաքին գնահատում: Արտաքին գնահատման հաշվետվությունները ներկայացվել են Պալատի որակի պահանջների պահպանման և կարգապահական հանձնաժողովին, որի արձանագրության հիման վրա Պալատի խորհուրդը 2024թ.-ին կայացրել է 5 աուդիտորական կազմակերպությունների նկատմամբ կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ կիրառելու կամ չկիրառելու մասին համապատասխան որոշումներ:

2024թ.-ին պլանային արտաքին գնահատում անցել են 9 աուդիտորական կազմակերպություններ և 3-ը՝ ոչ պլանային արտաքին գնահատում՝ համապատասխանության ստուգում:

2024թ.-ին իրականացվել են արտաքին գնահատման ընթացակարգերի, աուդիտի փաստաթղթավորման, որակի պահանջների պահպանման վերաբերյալ ՇՄՁ դասընթացներ:

8. Պալատի խորհուրդ, հանձնաժողովներ, աշխատակազմ

Պալատի խորհուրդ

Պալատի գործող խորհուրդը ձևավորվել է 2021թ. մայիսին տեղի ունեցած Պալատի ընդհանուր ժողովի կողմից և կազմված է 15 անդամներից (հավելված 6): 2023-2025 թվականներին տեղի են ունեցել Պալատի խորհրդի 5 անդամների փոփոխություն:

Պալատի կանոնադրության համաձայն՝ Պալատի խորհրդի նիստերն անցկացվում են առնվազն 1 անգամ 2 ամսվա ընթացքում:

2024թ.-ին տեղի է ունեցել Պալատի խորհրդի 25 նիստ, ընդունվել են 151 լուրջ և անհատական իրավական ակտեր, մասնավորապես՝ հաստատվել են Պալատի 2025թ. բյուջեն ու գործունեության ծրագիրը, 2023թ. տարեկան գործունեության հաշվետվությունը, ընդունվել են որոշումներ՝ 3 իրավաբանական և 85 ֆիզիկական անձանց՝ Պալատին անդամակցության մասին, Պալատի հանձնաժողովների կանոնադրություններն ու կազմերը, գործունեության ծրագրերն ու հաշվետվությունները և այլն:

Պալատի խորհրդի նիստերին խորհրդի անդամների ընդհանուր մասնակցությունը կազմել է մոտ 70% (հավելված 6):

Պալատի հանձնաժողովներ

2024թ.-ին գործել են Պալատի վեց հանձնաժողովներ, որոնցից երեքը՝ հատուկ, երեքը՝ մասնագիտական (հավելված 7): Տեղի են ունեցել Պալատի հանձնաժողովների 97 նիստեր:

Որակավորման հանձնաժողովը 2024թ.-ին գումարել է 32 նիստ: Ուսումնասիրել է կազմակերպությունների կողմից անցկացվող մասնագիտական դասընթացների 143 հայտ և 142-ի դեպքում կայացրել է դրանք որպես ՇՄՁ միջոցառում ճանաչելու վերաբերյալ որոշումներ: Պալատի աուդիտորի և փորձագետ հաշվապահի որակավորման քննությունների ծրագրի որոշակի առարկաների քննություններից ազատումներ ստանալու մասին ստացվել է 101 հայտ, 94 բավարարվել է և ազատել 417 քննությունից, իսկ 7 հայտ մերժել:

Անդամակցության հանձնաժողովը 2024թ.-ին գումարել է 29 նիստ: Նախնական փորձաքննության են ենթարկվել 89 անդամակցության դիմումներ, քննարկվել են Պալատի անդամներից ստացված 24 դիմում՝ ՇՄՁ պահանջների չկատարումը հարգելի համարելու վերաբերյալ: Հանձնաժողովի անդամներն իրականացրել են Պալատի անդամ աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների կողմից Պալատին ներկայացված 2022-2023թթ ՇՄՁ հաշվետվությունների ընտրանքային ուսումնասիրություններ: Ներկայացված 371 հայտարարագրերից ուսումնասիրվել է 96 հայտարարագիր:

Որակի պահանջների պահպանման և կարգապահական հանձնաժողովը հաշվետու տարում իրականացրել է 13 աուդիտորական կազմակերպությունների որակի պահանջների պահպանման արտաքին գնահատման և 3 աուդիտորական կազմակերպությունների համապատասխանության գնահատման արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվությունների ուսումնասիրություն, դիրքորոշման ձևավորում և ներկայացում Պալատի խորհրդին:

Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության հանձնաժողովները նախաձեռնել են Պալատի անդամների բարձրացրած հարցերի քննարկում և գրավոր իրազեկումների տրամադրում: Հաշվապահական հաշվառման հանձնաժողովի նախաձեռնությամբ աշխատանքային խումբը պատրաստել է կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական գործունեության հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանում և հրահանգում առաջարկվող փոփոխությունների փաթեթը, որը ներկայացվել է ՀՎԽ-ին:

Աուդիտորական գործունեության հանձնաժողովը մշակել է ՈԿՄՍ 1-ի ամփոփ փաստաթղթերը, որոնք տրամադրվել են աուդիտորական կազմակերպություններին՝ կիրառելու նպատակով: Կազմակերպվել են նաև համապատասխան ՇՄՁ-ներ:

Հարկային և իրավական այլ հարցերի հանձնաժողովը պարբերաբար ուսումնասիրել է ՀՀ պետական մարմինների կողմից մշակված հարկային, մաքսային, ինչպես նաև

աշխատանքային և քաղաքացիական հարաբերությունները կարգավորող օրենսդրությանն առնչվող հարցերի վերաբերյալ իրավական ակտերի նախագծերը: Որոշ նախագծերի վերաբերյալ Հանձնաժողովի կողմից ներկայացվել են համապատասխան առաջարկություններ:

Պալատի աշխատակազմ

2024թ.-ին Պալատի աշխատակազմն իրականացրել է Կանոնադրությամբ սահմանված գործառույթները, կատարել է բյուջեով սահմանված ծախսերը, կազմակերպել և իրականացրել է դասընթացներ, քննություններ, միջոցառումներ, աշխատանքներ է իրականացրել միջազգային համագործակցության ուղղությամբ:

2024թ. ստացվել և վերլուծվել են աուդիտորական կազմակերպությունների տարեկան և եռամսյակային հաշվետվությունները, ինչպես նաև սահմանված ժամկետներում ՀՎԽ են ներկայացվել հաշվետվություններ՝ Պալատի ռեեստրի փոփոխությունների վերաբերյալ:

Աշխատանքների կազմակերպում, գործառույթների իրականացում, վերահսկողություն

Պալատն աշխատանքներն իրականացնում է թափանցիկ՝ պարբերաբար քննարկելով անդամներին հուզող հարցերը: Կատարված հսկայաձևավալ աշխատանքների շնորհիվ Պալատը դարձել է պրոֆեսիայի հավաքատեղի: Պալատում լավագույնս կազմակերպվում և իրականացվում են ՇՄՁ միջոցառումները, որակավորման դասընթացները, կլոր սեղանները, Խորհրդի ու հանձնաժողովների նիստերը, մասնագիտական քննարկումները, որոնց մասնակցած անձանց միջին օրական ընդհանուր թվաքանակը հասել է մեկ հարյուրի:

Օրենքներով, Պալատի կանոնադրությամբ և այլ իրավական ակտերով կանոնակարգված են Խորհրդի անդամների իրավունքները և պարտականությունները: Պալատի ընդհանուր ժողովի կողմից ընտրվել է և միայն նրան է հաշվետու վերստուգիչ հանձնաժողովը, որն օժտված է հսկողական գործառույթների իրականացմամբ: Յուրաքանչյուր տարի իրականացվում է Պալատի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ: Բացի այդ՝ «Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման և հանրային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ Պալատի գործառույթների նկատմամբ վերահսկողություն է իրականացնում ՀՎԽ-ն:

9. Պալատի զարգացման և իրավական ակտերի պահանջների պահպանման հետ կապված այլ միջոցառումներ

Պալատի հետագա ինստիտուցիոնալ հզորացումը պայմանավորված է բավարար իրավական հիմքերի և ֆինանսական ռեսուրսների առկայությամբ:

«Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման և հանրային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքում հստակ սահմանված են Պալատի (Մասնագիտացված կառույցի) գույքի (ռեսուրսների) ձևավորման աղբյուրները: Գույքի (ռեսուրսների) ձևավորման հիմնական աղբյուրներ են հանդիսանում անդամներից գանձվող անդամավճարները, մասնագիտական որակավորման քննությունների անցկացումից ստացվող վճարները, դասընթացների անցկացումից ստացվող վճարները, հրապարակումների վաճառքից ստացված հասույթները, պետական և ոչ պետական կառույցներից (այդ թվում՝ օտարերկրյա) ստացված նվիրատվությունները, դրամաշնորհները:

2024թ. դեկտեմբերին Պալատը ձեռք է բերել 555 քմ ընդհանուր մակերեսով գրասենյակային տարածք Երևան, Մոնթե Մելքոնյան 46/2 հասցեում, որի արժեքը կազմել է 377.7 մլն ՀՀ դրամ՝ ներառյալ ԱԱՀ-ն: 2025թ.-ին իրականացվում են Տարածքի վերանորոգումը, կահավորումը և տեխնիկական հագեցվածության ապահովումը: Պալատի նոր տարածքը շահագործման կհանձնվի 2025թ. մայիսին:

2024թ.-ին Պալատը շարունակել է ֆունկցիոնալ նոր հնարավորություններով կայքի զարգացման աշխատանքները: Բարելավվել են Պալատի անդամների էլեկտրոնային անհատական գրասենյակի ֆունկցիոնալ հնարավորությունները: Կայքում տեղադրված են օգտակար նյութեր հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության վերաբերյալ, տեղեկություններ որակավորման համակարգի դասընթացների ու քննությունների, ՇՄՁ միջոցառումների, պրոֆեսիայի անցած ճանապարհի, փոփոխությունների ու զարգացումների մասին, ինչպես նաև նորություններ: Պալատի յուրաքանչյուր անդամի համար նախատեսված է անձնական գրասենյակ, որի միջոցով անդամը հնարավորություն ունի կատարել առցանց վճարումներ, Պալատ ներկայացնել հաշվետվություններ: Գործարկվել է ռեսուրսի վարման էլեկտրոնային նոր ծրագիրը: Աշխատանքներ են իրականացվել Պալատի որակավորման, անդամակցության և այլ տեսակի դիմումների ընդունման էլեկտրոնային համակարգի ստեղծման ուղղությամբ, որը նախատեսվում է ավարտին հասցնել 2025թ.-ին: 2024թ.-ին հետևողականորեն բարելավվել են լսարանային պայմանները և տեխնիկական հագեցվածությունը:

2025թ.-ին Պալատը շարունակելու է մշակել և ներդնել «Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման և հանրային վերահսկողության մասին», «Հաշվապահական հաշվառման մասին», «Աուդիտորական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքներով և Պալատի կանոնադրությամբ սահմանված ներքին իրավական ակտերը, ինչը հնարավորություն կտա արդյունավետ և ժամանակին իրականացնել Պալատի խնդիրները և գործառույթները:

10. Միջազգային համագործակցություն և կապեր

Հաշվապահների միջազգային դաշնություն

Պալատը 2005թ.-ից հանդիսանում է ՀՄԴ թղթակից անդամ:

Ամբողջ աշխարհում աուդիտ և հաշվապահություն մասնագիտությունների համաշխարհային մասնագիտական մարմին ճանաչված հեղինակավոր այս կառույցին անդամակցում են 130 երկրներում գործող 180 կազմակերպություններ, որոնցում ընդգրկված են կառավարման մարմիններ, հասարակական տարբեր կառույցներ, տնտեսության, կրթության, գիտության և այլ ոլորտները ներկայացնող 3 մլն պրոֆեսիոնալ հաշվապահներ, ներառյալ՝ աուդիտորներ, կառավարչական հաշվառման մասնագետներ, հարկային խորհրդատուներ, ներքին աուդիտորներ: Պալատը ՀՄԴ անդամակցությամբ ստանձնել է մի շարք պարտավորություններ, այդ թվում՝ որակի և մասնագիտական միջազգային ստանդարտների ապահովման, ԿՄՍ-ներով որակավորման գործընթացի կազմակերպման և այլն: Այդ նպատակներին հասնելու համար մշակվել է համապատասխան գործողությունների պլան, որը հասանելի է ՀՄԴ կայքում (հավելված 8):

ՀՄԴ կենտրոնական գրասենյակի և ՀՄԴ անդամ այլ մասնագիտացված կառույցների ներկայացուցիչների հետ պարբերաբար տեղի են ունեցել հանդիպումներ, որոնց ընթացքում քննարկվել են Պալատի ստանձնած պարտավորությունների կատարումը և գործողությունների պլանը, մասնագիտական ծառայությունների որակի պահանջների պահպանումը և արտաքին գնահատումը, որակավորման ծրագիրը և քննական առարկաների քննություններից ազատումը:

2024թ. ընթացքում քննարկումներ են տեղի ունեցել ՀՄԴ ներկայացուցիչների հետ ՀՄԴ լիիրավ անդամակցության գործընթաց սկսելու վերաբերյալ: Ըստ նախնական քննարկումների՝ գործընթացը հնարավոր է սկսել, եթե ՀՀ-ում աուդիտի և հավաստիացման միջազգային ստանդարտները, մասնագիտական էթիկայի կանոնագիրքը, ՖՀՄՍ-ները համապատասխանեն միջազգային վերջին թարմացումներին:

Պալատի ՀՄԴ լիիրավ անդամակցության հարցերով 2025թ. մարտին տեղի է ունեցել բարձր մակարդակի հանդիպում Հաշվապահների միջազգային դաշնության գլխավոր տնօրենի և անդամակցության հարցերով պատասխանատու ղեկավարի հետ: Հանդիպման արդյունքում ձեռք են բերվել հստակ պայմանավորվածություններ և ձևավորվել գործողությունների շրջանակ, որը նախատեսվում է իրագործել առաջիկա տարվա ընթացքում:

Պալատը շարունակելու է խորացնել կապերը ՀՄԴ-ի հետ, այդ թվում՝ առցանց սեմինարներին ու տեղեկատվություններին Պալատի անդամների հասանելիությունը ապահովելու, միջազգային փորձի ու մասնագիտական ստանդարտների վերաբերյալ քննարկումներ իրականացնելու համար:

Համաշխարհային բանկ

ՀԲ-ի ֆինանսական օժանդակությամբ տեղի են ունեցել մասնագիտական սեմինարներ, որոնց հրավիրված են եղել Պալատի ներկայացուցիչները:

ACCA

2024թ.-ին ավարտվել է BPP-ի հետ կնքված լիցենզիոն պայմանագրերի հիման վրա որակավորման քննական առարկաների դասագրքերի թարմացումը (թարգմանություն, փորձաքննություն, խմբագրում):

Պալատի որակավորման ծրագիրը հավատարմագրվել է ACCA-ի կողմից և Պալատի որակավորման քննությունների մասնակիցներին շնորհվել են ազատումներ ACCA 8 քննություններից:

ԱՊՀ և ԵԱՏՄ- Տարածաշրջանային համագործակցություն

2021թ. դեկտեմբերին Պալատի և ԱՊՀ ու ԵԱՏՄ անդամ պետությունների մասնագիտացված այլ կառույցների մասնակցությամբ ստեղծվել են.

1. Հաշվապահների և աուդիտորների Եվրասիական խումբը (այսուհետ՝ ՀԱԵԽ), և
2. Եվրասիական տնտեսական միության աուդիտորների Խորհրդատվական մարմինը (այսուհետ՝ ԵԱՏՄ ԱԽՄ):

ՀԱԵԽ-ի անդամ են ԱՊՀ պետությունների 10 մասնագիտացված կազմակերպություններ: ՀԱԵԽ-ի նպատակն է համատեղել ջանքերը՝ ուղղված ԱՊՀ պետություններում մասնագիտության առջև ծառացած խնդիրների լուծմանը, մասնագիտության հեղինակության բարձրացմանը, մասնագիտական ստանդարտների (փոփոխությունների) նախագծերի քննարկմանը, փորձի փոխանակմանը: ՀԱԵԽ-ը ձգտում է դառնալ ՀՄԴ-ի ցանցային գործընկեր:

ԵԱՏՄ ԱԽՄ անդամ են ԵԱՏՄ բոլոր 5 պետությունների մասնագիտացված կազմակերպությունները: 2022թ.-ին ԵԱՏՄ երկրների կողմից ստորագրվեց Աուդիտորական գործունեության իրականացման համաձայնագիր, որով նախատեսվում է ԵԱՏՄ երկրներում ձևավորել աուդիտորական ծառայությունների միասնական շուկա: ԵԱՏՄ ԱԽՄ-ի նպատակն է մասնագիտացված կառույցների (կազմակերպությունների) մակարդակով քննարկել և լուծել այն խնդիրները, որոնք կարող են ծագել աուդիտի շուկայի ազատականացմամբ պայմանավորված, ձևավորել համաձայնեցված քաղաքականություն որակավորումների շնորհման և մասնագիտական ծառայությունների որակի պահանջների պահպանման արտաքին գնահատման համար:

Տեղի են ունեցել երկու կառույցների ընդհանուր ժողովներ (նախագահության նիստեր), ստեղծվել են հանձնաժողովներ, հաստատվել են 2025թ. միջոցառումների պլանները, քննարկվել են միջազգային կոնֆերանսների հրավիրման և այլ հարցեր: Պալատը ներկայացված է երկու կառույցների հանձնաժողովներում և ստանձնել է երկու հանձնաժողովի նախագահությունը (հավելված 9):

Պալատի նախագահը 2023թ.-ից փետրվարից մինչև 2024թ. փետրվարը նախագահել է Եվրասիական տնտեսական միության աուդիտորների խորհրդատվական մարմին նախագահությունը, իսկ 2024թ. փետրվարից՝ Հաշվապահների և աուդիտորների Եվրասիական խումբը:

2024թ. ընթացքում կայացել են ՀԱԵԽ-ի 6 և ԵԱՏՄ ԱԽՄ նախագահության 5 նիստեր, որոնց մասնակցել են Պալատի նախագահը, Խորհրդի անդամները և գործադիր տնօրենը:

11. Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության ոլորտներում առկա հիմնախնդիրների բացահայտում և դրանց լուծման վերաբերյալ առաջարկություններ

1. «Աուդիտորական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ պարտադիր աուդիտի ենթակա են ՀՀՆ, խոշոր և միջին կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունները (հավելված 10):

Ներկայումս պալատին անդամակցում են 30 աուդիտորական կազմակերպություններ (հավելված 11):

2024թ.-ին աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից Պալատ ներկայացված հաշվետվությունների համաձայն՝ պարտադիր աուդիտի ենթարկված կազմակերպությունների քանակը 524 է: ՀՎԽ-ի տվյալներով այդպիսի կազմակերպությունների քանակը մոտ 560 է, այսինքն՝ օրենքով սահմանված կարգով պարտադիր աուդիտի չեն ենթարկվել մոտ 40 կազմակերպություններ: Բացի այդ՝ առկա են աուդիտի ենթարկված կազմակերպություններ, որոնք ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով՝ ամբողջական, չեն հրապարակել:

2024թ.-ին աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից իրականացված պարտադիր աուդիտներ, աուդիտորական ծառայություններից մատուցումից հասույթ և վճարած անդամավճարները ներկայացված են հավելված 12-ում:

2025թ.-ին Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքում կատարվել են փոփոխություններ և խստացվել են պարտադիր աուդիտը չիրականացնող կազմակերպությունների նկատմամբ կիրառվող վարչական տուգանքները:

2. Օրենսդրական կարգավորումների համաձայն՝ միայն Մասնագիտացված կառույցի անդամ ֆիզիկական անձինք կարող են ՀՀՆ, խոշոր ու միջին կազմակերպություններում աշխատել որպես գլխավոր հաշվապահ:

Նախատեսվում է աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից Պալատին ներկայացվող հաշվետվություններում կատարել փոփոխություններ և ստանալ վերը

նշվածի վերաբերյալ տեղեկատվություն, որը հնարավորություն կտա անել վերլուծություններ ու կատարել եզրահանգումներ:

Պալատի ռեեստրում առկա տեղեկատվության վերլուծության հիման վրա կարելի է ասել, որ էական է սահմանված երեք տիպի կազմակերպություններում աշխատող գլխավոր հաշվապահների քանակը, ովքեր Մասնագիտացված կառույցի անդամ չեն: 2025թ.-ին Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքում կատարվել են փոփոխություններ և խստացվել են առանց համապատասխան որակավորման առկայության ֆինանսական հաշվետվություններ ստորագրող անձանց նկատմամբ կիրառվող վարչական տուգանքները:

3. 2024թ. Աուդիտորական ծառայությունների ընդհանուր հասույթը 4.74 մլրդ դրամ: Ընդհանուր հասույթում 5 խոշոր աուդիտորական կազմակերպությունների մասնաբաժինը կազմել է մոտ 70%: Պալատի բյուջեում 30 աուդիտորական կազմակերպությունների վճարած հաստատուն և փոփոխուն անդամավճարների մասնաբաժինը կազմում է մոտ 16%, իսկ խոշոր 6 կազմակերպություններին՝ մոտ 7%:

Հաշվի առնելով խոշոր աուդիտորական կազմակերպությունների մասնաբաժինը ընդհանուր շուկայում և միջազգային ձևավորված պրակտիկան, առաջարկվել էր աուդիտորական կազմակերպություններին Հայաստանում մասնագիտական պատասխանատվության շրջանակներում իրականացնել, օրինակ՝ անվճար ՇՄԶ դասընթացներ, սեմինարներ, պրոֆեսիայի զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ: 2024թ.-ին Պալատի և ԲԴՕ Արմենիա կազմակերպության միջև կնքվեց համագործակցության հուշագիր՝ վերջինիս կողմից մասնագիտական զարգացման դասընթացների կազմակերպմանը աջակցելու նպատակով: Հաշվետու տարում հուշագրի շրջանակում կազմակերպվել է 5 անվճար ՇՄԶ դասընթաց:

4. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ հանրային հետաքրքրություն ներկայացնող, խոշոր և միջին կազմակերպությունները ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստում են ամբողջական ՖՀՄՍ-ների կամ ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ-ի համապատասխան: Միկրոկազմակերպությունների համար պետք է մշակվի առանձին ձեռնարկ:

Ներկայումս հրապարակվել և կիրառվում են ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքները, ամբողջական ՖՀՄՍ-ները, ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ-ն, օրինակելի հաշվային պլանները և դրանց կիրառման հրահանգները: ՀՎԽ-ի կողմից մշակվել է միկրոկազմակերպությունների հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ձեռնարկը:

Հաշվապահական հաշվառման հանձնաժողովի նախաձեռնությամբ աշխատանքային խումբը պատրաստել է Կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական

գործունեության հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանում և հրահանգում առաջարկվող փոփոխությունների փաթեթը, որը ներկայացվել է ՀՎԽ-ին:

5. «Աուդիտորական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ հրապարակվել և կիրառվում են աուդիտորական գործունեության միջազգային ստանդարտները, Մասնագիտական էթիկայի կանոնագիրքը, որոնց հայերեն թարգմանությունը ապահովում է ՀՎԽ-ն:

2019թ.-ից հետո Աուդիտի և հավաստիացման միջազգային ստանդարտների խորհուրդը հրապարակել է աուդիտորական գործունեության միջազգային ստանդարտներում, Մասնագիտական էթիկայի կանոնագրքում փոփոխություններ, լրացումներ և նոր ստանդարտներ, որոնց հայերեն թարգմանությունները դեռևս չեն իրականացվել:

6. Պալատը իրականացնում է անդամ աուդիտորական կազմակերպությունների և աուդիտորների կողմից մատուցվող աուդիտորական ծառայությունների որակի հսկողության պահանջների պահպանման արտաքին գնահատում՝ Արտաքին գնահատման ընթացակարգերի և Պալատի անդամների նկատմամբ կարգապահական պատասխանատվության միջոցների կիրառման կարգի համաձայն:

Արտաքին գնահատման փաստացի իրականացման ընթացքում անհրաժեշտություն է առաջացել վերը նշված իրավական ակտերում կատարել փոփոխություններ:

7. Նախատեսվում է շարունակել աշխատանքները աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից Պալատին ներկայացվող հաշվետվությունների էլեկտրոնային համակարգի, ինչպես նաև աուդիտորական փաստաթղթավորման մեթոդական ձեռնարկի ու ծրագրային նախատիպի հենքի վրա աուդիտի իրականացման համակարգչային ծրագրի մշակման ուղղությամբ:

8. Պալատը շարունակելու է իրականացնել աշխատանքներ առաջիկա տարիների ընթացքում Հաշվապահների միջազգային դաշնության լիիրավ անդամ դառնալու համար:

1997թ. հոկտեմբեր	Ստեղծվել է «Որակավորված հաշվապահների միություն» ՀԿ-ն
1999թ. սեպտեմբեր	«Որակավորված հաշվապահների միություն» ՀԿ-ն անվանափոխվել է որպես «Հայաստանի հաշվապահների և աուդիտորների ասոցիացիա» ՀԿ
2005թ. նոյեմբեր	«Հայաստանի հաշվապահների և աուդիտորների ասոցիացիա» ՀԿ-ն անդամակցել է Հաշվապահների միջազգային դաշնությանը որպես թղթակից անդամ
2020թ. օգոստոս	«Հայաստանի հաշվապահների և աուդիտորների ասոցիացիա» ՀԿ-ն անվանափոխվել է որպես «Հայաստանի աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների պալատ» ՀԿ
2020թ. ապրիլ	«Հայաստանի աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների պալատ» ՀԿ-ն հավատարմագրվել է որպես Մասնագիտացված կառույց
2021թ. դեկտեմբեր	«Հայաստանի աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների պալատ» ՀԿ-ն անդամակցել է Հաշվապահների և աուդիտորների Եվրասիական խմբին
2021թ. դեկտեմբեր	«Հայաստանի աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների պալատ» ՀԿ-ն անդամակցել է Եվրասիական տնտեսական միության աուդիտորների Խորհրդատվական մարմնին

Պալատի անդամներ

Ամսաթիվ	Ընդամենը	կազմակերպություն	այդ թվում՝ աուդիտոր	փորձագետ հաշվապահ
31.12.2021թ.	649	29	297	323
31.12.2022թ.	690	30	289	371
31.12.2023թ.	515	31	225	259
31.12.2024թ.	561	29	228	304
30.04.2025թ.	576	30	227	319

Պալատին անդամակցություն

Ժամանակա- շրջան	Ընդամենը	կազմակերպություն	այդ թվում՝ աուդիտոր	փորձագետ հաշվապահ
2021թ.	194	9	29	156
2022թ.	102	3	21	78
2023թ.	87	2	19	66
2024թ.	88	3	18	67
2025թ. (մինչև 30.04.2025թ.)	28	1	3	24

Պալատին անդամակցության դադարեցում և չեղարկում

Ժամանակա- շրջան	Ընդամենը	կազմակերպություն	այդ թվում՝ աուդիտոր	փորձագետ հաշվապահ
2021թ.	5	-	-	5
2022թ.	61	2	29	30
2023թ.	262	1	83	178
2024թ.	42	5	15	22

2024թ. (մինչև 30.04.2025թ.)	13	-	4	9
--------------------------------	----	---	---	---

«Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման և հանրային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ Մասնագիտացված կառույցն իրականացնում է հետևյալ գործառույթները՝

- 1) հաստատում է իր անդամների նկատմամբ կարգապահական պատասխանատվության միջոցների կիրառման կարգը,
- 2) իրականացնում է աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների որակավորման գործընթացը,
- 3) սահմանում է իր անդամ աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների շարունակական մասնագիտական զարգացման պահանջները,
- 4) իրականացնում է հսկողություն իր անդամ աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների շարունակական մասնագիտական զարգացման պահանջների պահպանման նկատմամբ,
- 5) իրականացնում է իր անդամ աուդիտորական կազմակերպությունների և աուդիտորների կողմից մատուցվող աուդիտորական ծառայությունների որակի հսկողության պահանջների պահպանման արտաքին գնահատում,
- 6) իրականացնում է իր անդամ փորձագետ հաշվապահների և աուդիտորական կազմակերպությունում չափսատող աուդիտորների նկատմամբ սույն օրենքով, «Հաշվապահական հաշվառման մասին» և «Աուդիտորական գործունեության մասին» օրենքներով ներկայացվող պահանջների պահպանման արտաքին գնահատում,
- 7) իրականացնում է աուդիտորական գործունեությունը և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական ակտերով իրեն վերապահված այլ լիազորություններ:

Պալատի որակավորման ծրագրի քննական առարկաներ

<i>h/h</i>	<i>Առարկա</i>	<i>Աուդիտոր</i>	<i>Փորձագետ հաշվապահ</i>
1	Ֆինանսական հաշվառման հիմունքներ	✓	✓
2	Կառավարչական հաշվառում	✓	✓
3	Իրավագիտության հիմունքներ և կորպորատիվ իրավունք	✓	✓
4	ՀՀ հարկային օրենսդրություն	✓	✓
5	Ֆինանսական կառավարում	✓	✓
6	Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստում	✓	✓
7	Աուդիտ և հավաստիացում	✓	

Որակավորման ծրագրի դասընթացներ և քննություններ

h/h	Առարկա	Դասընթացներին մասնակցություն			Քննություններին մասնակցություն	
		Ընդամենը 2024թ.	1-ին կիսամյակ	2-րդ կիսամյակ	1-ին քննաշրջան	2-րդ քննաշրջան
1	Ֆինանսական հաշվառման հիմունքներ	215	95	120	134	178
2	Կառավարչական հաշվառում	107	50	57	82	79
3	Իրավագիտության հիմունքներ և կորպորատիվ իրավունք	85	34	51	53	75
4	ՀՀ հարկային օրենսդրություն	164	74	90	123	128
5	Ֆինանսական կառավարում	184	105	79	78	112

6	Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստում	125	58	67	68	87
7	Աուդիտ և հավաստիացում	23	13	10	17	12
Ընդամենը		903	429	474	555	671

Պալատի խորհուրդ

h/h	Անուն, ազգանուն	Պաշտոն	Նիստերին մասնակ- ցություն
1	Թաթուլ Մովսիսյան	Խորհրդի Նախագահ	25
2	Արթուր Հարությունյան	Խորհրդի նախագահի տեղակալ	23
3	Նաիրի Ադամյան	Խորհրդի անդամ	21
4	Դավիթ Անանյան	Խորհրդի անդամ	22
5	Տիգրան Գասպարյան	Խորհրդի անդամ	4
6	Անուշ Գրիգորյան Դավիթ Եղիգարյան	Խորհրդի անդամ	14 8
7	Վահագն Համբարձումյան	Խորհրդի անդամ	21
8	Լեոնիկ Հարությունյան	Խորհրդի անդամ	12
9	Արմեն Հովհաննիսյան	Խորհրդի անդամ	24
10	Մանվել Ղազարյան	Խորհրդի անդամ	22
11	Արփինե Ղևոնդյան	Խորհրդի անդամ	4
12	Անժելա Մեսրոպյան	Խորհրդի անդամ	18
13	Հովհաննես Պետրոսյան	Խորհրդի անդամ	25
14	Գրիգոր Վարդանյան	Խորհրդի անդամ	9
15	Տարոն Վարազդատյան	Խորհրդի անդամ	22

Նիստեր (01.01.2024-31.12.2024)' 25 հատ:

Պալատի հանձնաժողովներ

h/h	Անվանում	Նախագահ	Նիստեր	Միջոցա- ռումներ	Այլ
1	Որակի պահանջների պահպանման և կարգապահական հանձնաժողով	Անուշ Գրիգորյան Դավիթ Եղիգարյան (սկսած 16.12.2024թ.)	14	1	
2	Որակավորման հանձնաժողով	Արթուր Հարությունյան	32	-	
3	Անդամակցության հանձնաժողով	Մանվել Ղազարյան	29	-	
4	Աուդիտորական գործունեության հանձնաժողով	Էմիլ Վասիլյան	10	9	շրջաբերական նամակներ (հարցումների պատասխաններ)
5	Հաշվապահական հաշվառման հանձնաժողով	Ավետիք Մովսիսյան	2	3	շրջաբերական նամակներ (հարցումների պատասխաններ)
6	Հարկային և իրավական այլ հարցերի հանձնաժողով	Վահան Գրիգորյան	10	6	շրջաբերական նամակներ (հարցումների պատասխաններ)

Անդամակցության պարտավորությունները

1. Որակի ապահովում

Պալատն իրականացնելու է իր անդամ աուդիտորական կազմակերպությունների և աուդիտորների կողմից մատուցվող աուդիտորական ծառայությունների որակի հսկողության պահանջների պահպանման արտաքին գնահատում, ինչպես նաև իր անդամ հանդիսացող փորձագետ հաշվապահի և աուդիտորական կազմակերպությունում չաշխատող աուդիտորի կողմից մասնագիտական օրենսդրության պահպանման, Մասնագիտական էթիկայի կանոնագրքի պահանջների պահպանման արտաքին գնահատում: Վերը նշված արտաքին գնահատումներն իրականացնելու համար մշակվում են համապատասխան ընթացակարգեր:

2. Կրթական միջազգային ստանդարտներ

Պալատը հետևում է ԿՄՍ-ներին, ապահովում է Որակավորման ծրագրի իրականացումը՝ համաձայն թարմացված ԿՄՍ-ների:

3. Աուդիտորական գործունեության միջազգային ստանդարտներ

«Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման և հանրային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ աուդիտորական գործունեության միջազգային ստանդարտների թարգմանությունը և ընդունումը չի վերապահված Մասնագիտացված կառույցին (Պալատին): Պալատը կարող է տրամադրել մեկնաբանություններ՝ աուդիտորական գործունեության միջազգային ստանդարտների նախագծերի և քննարկվող փաստաթղթերի վերաբերյալ:

4. Մասնագիտական էթիկայի կանոնագիրք

Պալատը սահմանել է իր անդամների համար Մասնագիտական էթիկայի կանոնագրքի պահպանման պահանջ: 2021թ.-ին Պալատն ընդունեց ՀՄԴ Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների մասնագիտական էթիկայի կանոնագիրքը՝ նոր խմբագրությամբ:

5. Հանրային հատվածի հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտներ

Չունենալով հանրային հատվածի հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտներն ընդունելու ուղղակի պատասխանատվություն, Պալատը պատրաստ է աջակցել հանրային հատվածի հաշվապահական հաշվառմանը վերաբերող խնդիրների լուծմանը:

6. Կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ

«Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման և հանրային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ Պալատն իրավունք ունի իր անդամների նկատմամբ կիրառել կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ: Նշվածն իրականացնելու համար, Արտաքին գնահատման ընթացակարգերի մշակման և ներդրման գործընթացի համատեքստում, Պալատը սահմանել և կիրառում է Կարգապահական պատասխանատվության միջոցների կիրառման կարգը:

7. Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներ

«Հաշվապահական հաշվառման և աուդիտորական գործունեության կարգավորման և հանրային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ ՖՀՄՍ-ների թարգմանությունը և ընդունումը վերապահված չէ Մասնագիտացված կառույցին (Պալատին): Պալատը կարող է տրամադրել մեկնաբանություններ՝ ՖՀՄՍ-ների նախագծերի և քննարկվող փաստաթղթերի վերաբերյալ:

ՀԱԵԽ հանձնաժողովներում Պալատի անդամներ

№	Հանձնաժողովի անվանում	Անուն Ազգանուն	Պաշտոն
1	Կրթության հանձնաժողով	Արմեն Հակոբյան	Պալատի Որակավորման հանձնաժողովի անդամ
2	Մասնագիտության կարգավորման և զարգացման հանձնաժողով	Արամ Հովհաննիսյան	«Էյ-Էմ-Էյժ Աուդիտ» ՓԲԸ տնօրեն
3	ԱՄՍ նախագծերի փորձաքննության հանձնաժողով	Էմիլ Վասիլյան	Պալատի Աուդիտորական գործունեության հանձնաժողովի նախագահ «Գրանթ-Թորոնթոն» ՓԲԸ տնօրենի տեղակալ, աուդիտի գծով տնօրեն
4	Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների հանձնաժողով	Ավետիք Մովսիսյան	Պալատի հաշվապահական հաշվառման հանձնաժողովի նախագահ
5	Միջազգային համագործակցության հանձնաժողով	Անժելա Մեսրոպյան	Պալատի խորհրդի անդամ
6	Մասնագիտական էթիկայի հանձնաժողով	Լիլիթ Մինասյան	«Փի-Էյժ-Փի Փարթնըրզ» ՓԲԸ աուդիտորական ծառայությունների բաժնի ղեկավար

ԵԱՏՄ ԱԽՄ հանձնաժողովներում Պալատի անդամներ

N°	Հանձնաժողովի անվանում	Անուն Ազգանուն	Պաշտոն
1	Աուդիտորական գործունեության կարգավորման հանձնաժողով	Դավիթ Եղիգարյան	Պալատի Խորհրդի անդամ Որակի պահանջների պահպանման և կարգապահական հանձնաժողովի նախագահ
2	Անդամակցության և ռեեստրի վարման հարցերի հանձնաժողով	Սերգեյ Յակովլև	Պալատի անդամակցության հանձնաժողովի անդամ «ԲԻ-ԴԻ-Օ Արմենիա» փակ բաժնետիրական ընկերության գործընկեր
3	Աուդիտորական գործունեության և մասնագիտական էթիկայի հարցերի հանձնաժողով	Ելենա Ադամյան	«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ մենեջեր
4	Աուդիտորական գործունեության որակի վերահսկողության հանձնաժողով	Դավիթ Եղիգարյան	Պալատի Խորհրդի անդամ Որակի պահանջների պահպանման և կարգապահական հանձնաժողովի նախագահ
5	Ատեստավորման և որակավորման բարձրացման հանձնաժողով	Արթուր Հարությունյան	Պալատի Խորհրդի նախագահի տեղակալ Պալատի Որակավորման հանձնաժողովի նախագահ «Նեքսիա Արմենիա» ՓԲԸ-ի տնօրեն

«Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն, իրավական կարգավորման առումով, կազմակերպությունները դասակարգվում են հինգ խմբի՝

- ⊕ Հանրային հետաքրքրություն ներկայացնող կազմակերպություն,
- ⊕ Խոշոր կազմակերպություն,
- ⊕ Միջին կազմակերպություն,
- ⊕ Փոքր կազմակերպություն,
- ⊕ Միկրո կազմակերպություն:

Հանրային հետաքրքրություն ներկայացնող կազմակերպությունը՝ արժեթղթերի հրապարակային առաջարկ կատարող անձ, հաշվետու թողարկող, բանկ, վարկային կազմակերպություն, վճարահաշվարկային կազմակերպություն, ներդրումային ընկերություն, կարգավորվող շուկայի օպերատոր, կենտրոնական դեպոզիտարիա, ապահովագրական ընկերություն, վերաապահովագրական ընկերություն, ապահովագրական բրոքերային կազմակերպություն կամ ներդրումային ֆոնդի կառավարիչ:

Խոշոր, միջին, փոքր և միկրո կազմակերպությունների խմբերում դասակարգման համար կիրառվում են հետևյալ ցուցանիշները (տարեկան կտրվածքով).

- հաշվետու տարվա վերջի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության (հաշվեկշռի) ընդհանուր գումարը,
- հաշվետու տարվա սովորական գործունեությունից հասույթը,
- աշխատողների միջին տարեկան թվաքանակը:

Որպեսզի կազմակերպությունը դասակարգվի այս կամ այն խմբում, պետք է բավարարի երեք ցուցանիշներից առնվազն երկուսի համար Օրենքով սահմանված՝ այդ խմբին վերագրվող, սահմանային մեծություններին.

Թվաքանակ	≤ 10	$>11 \leq 100$	$>101 \leq 250$	>250
Հասույթ	≤ 350 մլն	>350 մլն ≤ 4 մլրդ	>4 մլրդ ≤ 20 մլրդ	>20 մլրդ
Հաշվեկշռի գումար	≤ 175 մլն	>175 մլն ≤ 2 մլրդ	>2 մլրդ ≤ 10 մլրդ	>10 մլրդ
	ՄԻԿՐՈ	ՓՈՔԸ	ՄԻՋԻՆ	ԽՈՇՈՐ

<i>h/h</i>	<i>ՀԳԳՀ</i>	<i>Կազմակերպության անվանում</i>	<i>Տնօրենի անուն/ազգանուն</i>
1	1 20 0202	«Փի-Էյջ-Փի Փարթնըրզ» ՓԲԸ	Հովհաննես Պետրոսյան
2	1 20 0219	«Ֆոր Էյ Քնսալթինգ» ՓԲԸ	Անիկ Մարտիրոսյան
3	1 20 0243	«ՓրայսութերիաուսԿուպերս Արմենիա» ՍՊԸ	Նինո Կադագիշվիլի
4	1 20 0267	«Բի-Դի-Օ Արմենիա» ՓԲԸ	Վահագն Սահակյան
5	1 20 0301	«Թրասթ Աուդիտ» ՓԲԸ	Հայկ Մարգարյան Լիլիթ Կատոյան Նելլի Սարգսյան
6	1 20 0220	«Էյ-Էմ-ԷյՆ Աուդիտ» ՓԲԸ	Արամ Հովհաննիսյան
7	1 20 0284	«Փըրֆեքթ Աուդիտ» ՍՊԸ	Աղավնի Բաբայան
8	1 20 0370	«Նեքսիա Արմենիա» ՓԲԸ	Արթուր Հարությունյան
9	1 20 0351	«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ	Էրիկ Հայրապետյան
10	1 20 0333	«Պրոգրես-Աուդիտ» ՓԲԸ	Ռուզաննա Արզումանյան
11	1 20 0330	«Այ Էֆ Փի» ՍՊԸ	Աշոտ Բարսեղյան
12	1 20 0353	«ԹՄ Աուդիտ» ՓԲԸ	Թաթուլ Մովսիսյան
13	1 20 0371	«Ալֆա Աուդիտ» ՍՊԸ	Լավրենտի Պողոսյան
14	1 20 0389	«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ	Արմեն Հովհաննիսյան
15	1 20 0423	«Գլոբ Աուդիտ» ՍՊԸ	Դավիթ Հարությունյան
16	1 20 0414	«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ	Իրինա Գևորգյան
17	1 20 0427	«Քրոու Ընդ Ասատրյանս» ՍՊԸ	Ալբերտ Ասատրյան
18	1 21 0473	«Երևան-Աուդիտ Կոնսալտ» ՓԲԸ	Լևոն Ղոնյան

19	1 21 0489	«Մելիքյանս Ընդ Քո» ՍՊԸ	Ռոբերտ Մելիքյան
20	1 21 0503	«Էֆ Էս Փի Ըդվայս» ՍՊԸ	Ռուզաննա Բադալյան
21	1 21 0546	«Աուդիտ սթար» ՍՊԸ	Արմեն Մելքոնյան Ղուկաս Մուշեղյան
22	1 21 0631	«Աուդիտ Արմենիա» ՓԲԸ	Աննա Ավետիսյան
23	1 22 0666	«ՔեյԷմՋի Քոնսալթինգ» ՍՊԸ	Կառլեն Խաչատրյան
24	1 22 0700	«Ֆինս Աուդիտ» ՓԲԸ	Արմինե Ավագյան
25	1 23 0816	«Բեյքեր Թիլի Արմենիա» ՓԲԸ	Գագիկ Գյուլբուդադյան Շուշան Թաշչիյան Մուշեղ Մկրտչյան
26	1 23 0840	«ՋիՓի Մենեջմենթ Ըդվայզերի» ՍՊԸ	Գագիկ Գրիգորյան
27	1 24 0894	«Աուդիտ պրո» ՓԲԸ	Արսեն Խաչատրյան
28	1 24 0916	«Ռեպոստ Իսա» ՍՊԸ	Հայկուշ Կարապետյան
29	1 24 0932	«Ջի Էմ Քոնսալթ» ՍՊԸ	Գոհար Մարգարյան Արփինե Խաչատրյան
30	1 25 0938	«Էյվի քոնսալթինգ ընդ աուդիտ» ՍՊԸ	Մելսիկ Պետրոսյան Անի Յարալյան Պայծառ Գասպարյան

**2024թ.-ին աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից
իրականացված պարտադիր աուդիտներ, աուդիտորական
ծառայություններից մատուցումից հասույթ և վճարած
անդամավճարներ**

<i>h/h</i>	<i>Կազմակերպության անվանում</i>	<i>Իրականացված պարտադիր աուդիտներ (հապ)</i>	<i>Աուդիտորական ծառայությունների մատուցումից հասույթ (հազար դրամ)</i>	<i>Պալատի բյուջեում անդամավճարների մասնաբաժին (%)</i>
1	«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ	32	985,065,052	1.71%
2	«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ	57	913,754,224	2.01%
3	«Բի-Դի-Օ Արմենիա» ՓԲԸ	44	458,231,082	1.29%
4	«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ	24	657,096,437	1.21%
5	«Փրայսուօթերհաուս Կուպերս Արմենիա» ՍՊԸ	17	322,190,708	0.72%
Ընդամենը (5 կազմակերպություն)		174	3,336,337,503	6.95%
Ընդամենը (31 կազմակերպություն)		524	4,744,009,335	16.29%

Անդամավճարներ, մուտքի վճարներ և վճարման ժամկետներ

Մուտքի վճար	
աուդիտորական կազմակերպություն	30,000 դրամ
աուդիտոր կամ փորձագետ հաշվապահ	10,000 դրամ
<i>Վճարման ժամկետը՝ դիմումից (խորհրդի որոշումից)՝ 60 օր</i>	

Հաստատուն անդամավճար (տարեկան)	
աուդիտորական կազմակերպություն	250,000 դրամ
աուդիտոր կամ փորձագետ հաշվապահ	36,000 դրամ
<i>Վճարման ժամկետը՝ տվյալ տարվա մինչև մարտի 31-ը</i>	

Փոփոխուն անդամավճար (եռամսյակային)	
Աուդիտորական ծառայությունների մատուցումից հասույթից	0.3%
Առևտրային կազմակերպություններում իրականացված պարտադիր աուդիտների քանակից	40,000 դրամ
<i>Վճարման ժամկետը՝ տվյալ եռամսյակին հաջորդող ամսվա վերջին օրը</i>	